

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 473. Quid sit injuria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

su, de purg. can. Pirh. h. t. num. 3. Et in specie dicta monomachia prohibita expressè, c. monomachiam 2. 9. 5. & c. cura, h. t. Purgatio per ferrum candens vel aquam ferventem, c. Memm. c. consulisti, ead. caus. & quest. purgatio per aquam frigidam, c. ex tuarum h. t. Idem est de aliis similibus actibus & signis, in quibus miraculosa divinæ virtutis operatio expectatur, vel ad occultæ veritatis probationem exposituratur, in quibus cum tenetur Deus saltem implicite & interpretative, ideo mala esse & prohibita, etiam seclusa prohibitione juris humani, ait Pirh. h. t. num. 5. cum Suar. Tom. 1. L. 2. de irreligijs. c. 3. num. 8. Neque his obstat, quod Sancti sæpe ad istiusmodi purgationes se obtulerint, & Deo cooperante miraculosè suam innocentiam ostenderint, id enim factum ex speciali inspiratione, neque quod Concilium Moguntinum sub Rabano celebratum can. 24. statuat, quod, qui presbyterum occiderit & idiplum negaverit, si liberi est, cum septuaginta duobus juret; si servus super 12. vomeres ferventes se expuret. Nam ei per SS. Canones derogatum, testatur Reiffenst. h. t. num. 4. Neque quod Deus ipse de tali purgatione facienda per aquam amarissimam bibitam à muliere insimulata de adulterio, præceptum dederit. num. c. 5. v. 18. Nam hoc ipso Deus tacite saltem promiserat innocentiam suam assistentiam, quæ tamen promissio divinæ assistentiæ cum sublatis per legem novam præceptis istiusmodi ceremonialibus legis antiquæ cessaverit, talis purgatio hodie dum est illicita, ita Pirh. h. t. num. 5. Wicstn. h. t. num. 4. quod idem dicendum, si dicatur cum Alensi; hujus aquæ bibitionem non fuisse præceptam, sed solum permissam in ordine ad ostendendam innocentiam eique permissioni conjunctam seu permissam Dei assistentiam.

Quest. 471. Quid igitur dicendum de purgatione facta per celebrationem Missæ aut susceptionem Eucharistiæ, an olim fuerit, aut modo sit licita?

R Esp. In hoc non convenire A. A. nam aliqui cum D. Thom. apud Suar. l. c. sustinent, esse

per se malam & illicitam, & consequenter Concilium illud provinciale errasse, & decreta illius quod ad hoc esse correctæ per nova jura seu canones, ut sentit Gl. ibid. v. sepe. Alii cum Suar. & Pirh. l. c. probabilius censent non esse illam purgationem per se malam & illicitam, cum nullibi in jure reperitur specialiter, prohibita, neque intrinsecè continere tentationem Dei, cum non fiat ad ostendam divinam virtutem per miraculum, sed solum quasi in testimonium & probationem innocentiam; ita Pirh. quamvis addat, talem modum purgandi se esse periculosum, cum cadere possit in irreverentiam Sacramenti, ut ab indignis sumatur, ideoque in desuetudinem abiisse, ut Suar. l. c. n. 10.

Quest. 472. Num sententia lata ex purgatione vulgari & jure reprobata, à qua non fuit appellatum, retractari possit?

R Esp. Affirmative, juxta e. significasti h. t. tamen si enim aliàs regulariter sententia, à qua intra dies decem appellatum non fuit, transeat in rem judicatam, jusque ex ipsa sententia natum, & consequenter retractari non debeat, etiam si dein veritas se aliter habere deprehendatur; propter instrumenta postea reperta & errorem detectum. c. cum inter. de sent. & re judic. juncto c. inter. eod. & L. putarem ff. famul. Hercisc. nihilominus sententia lata ex probationibus fallacibus & reprobatis (qualis fuit illa, quæ lata c. 2. h. t. ex duello seu monomachia) retractanda est repertâ veritate contraria, juxta c. venerabilis. §. intelleximus. de except. & toto tit. C. si ex fals. instrum. Host. h. t. v. restituant. Pirh. h. t. num. 7. non secus ac sententia lata ex delatione juramenti facta per Judicem parti compertâ veritate contrariâ retractari potest L. admonend. ff. de jurejur. quia talis sententia nulla est, quia lata contra ordinem judicium, nempe ex probatione non integra. L. prolatam. C. de sent. & interloc. omn. jud. Item injusta, sententia autem injusta tenet, quia præsumitur justa, quæ præsumptio cessat, si notoriè constet esse injustam. c. veritate. dist. 8. Pirh. l. c. cum Abb.

TITULUS XXXVI.

De Injuriis & Damno dato.

CAPUT I.

De Injuriis.

Quest. 473. Quid sit injuria?

R Esp. Injuria non quidem accepta generaliter seu latissime pro omni eo, quod adversus alium fit non justè, sed specialiter, prout sumitur h. t. est delictum, quo alteri dolo malo infertur contumelia lædendo ejus honorem seu famam per quandam vilipensionem, despectum, probum. Sylv. v. injuria. num. 1. Sumitur fere ex princ. Inst. h. t. & L. 2. h. t. Dicitur: dolo malo, seu animo injuriandi dicendo quid vel faciendo, quod in illius contemptum & despectum cedit, & citra hunc animum seu intentionem.

R. P. Leuw. Jur. Can. Lib. V.

nem non fit injuria. L. si non conviti. C. h. t. ideoque nemo facit injuriam, nisi sciat se facere injuriam. L. 3. §. 2. & 3. ff. h. t. animus autem ille præsumitur, dum verba vel facta suapte naturâ sunt injuriosa, unde ea proferens vel faciens probare debet, animum convitiandi aut contemnendi abfuisse, eum ster contra eum præsumptio juris. cit. L. si non conviti. & ibi Gl. v. probare potes, idque, etiam si dicat, se ea ex joco dixisse, ut eadem Gl. & Clarus §. injuria. num. 12. fietque hæc probatio per conjecturas, Zoes. in ff. h. t. num. 4. Econtra, si verba vel facta ex se non sunt injuriosa, actoris est probare animum injuriandi adfuisse, aliàs

K k

teus

reus est absolvendus. Arg. *L. qui in alterius. ff. de reg. jur.* Unde jam injuriam facere possunt omnes qui dicti animi seu doli capaces sunt, cujuscunque sexus, ætatis, conditionis, & sic non excipiuntur Magistratus, qui abutentes officio suo inferunt injuriosum quid subdito, cujus plura exempla ponit Lauterb. *ad ff. tit. de injuriis.* Neque alii Ecclesiæ ministri, dum non ex zelo pietatis, sed privato affectu in concione & alibi in personam certam invehuntur injuriosè, aut eam ita describunt, ut omnes facillè intelligant, quis noceat, maximè ubi delictum non est notorium. Lauterb. *l. c. §. 6.* qui tamen addit, in dubio non tam tam animum injuriandi quam corrigendi in Clericis præsumendum, maximè, si delictum non est ex conjectura, sed publicum, unde is animus in illis evidenter probandus, ut Berlich. *p. 5. concl. 60. num. 8.* E contra à facienda injuria excluduntur, qui hoc animo & voluntate destituti, etsi naturâ suâ injuriosum quid dicant aut faciant, ut sunt infantes, infantiæ proximi, furiosi, licet ipsi injuriam pati possint. *L. 3. §. 1. ff. h. t. Carpz. L. 2. resp. 58.* dormientes, qui in somno loquuntur; noctambulones, dum faciunt quid aliàs injuriosum. *L. 1. §. 3. de act. f. & A. P. junctâ cit. L. 3. §. 3. Clem. unic. de homicid. vol. item ebriosi, dum ebrietas mentis alienationem inducit. c. 5. dist. 35. c. 7. caus. 15. q. 1. L. 6. §. 7. ff. de re milit. dum tamen ebrietas est infania voluntaria, & ebrius culpâ haud caret, extraordinariâ aliquâ pœnâ punitur. *can. 9. caus. 15. q. 1. Carpz. pr. crim. q. 69. num. 2.* idem est in eo, qui æstu iracundiæ correptus convitium vel injuriosum quid facit, ita ut, si iracundiâ non profus adimat rationem, non liberetur omnino ab obligatione hujus delicti, cum injuriâ passî læsio inde non tollatur, nec infecta reddatur, & nemo pœnitentiâ suâ nocens esse desinat. Gail. *L. 2. obs. 100. num. 9.* Lauterb. *§. 5.* etsi mitius cum eo agendum, ut cum communi Farin. *q. 91. num. 33.* item injuriæ rei non sunt, qui vi officii vel status sui causâ moderatè castigationis, correctionis, & emendationis aliquid aliàs injuriosum dicunt aut faciunt, v. g. respectu discipulorum præceptores, parentes respectu liberorum, domini respectu famulorum, mariti respectu uxorum, Superiores respectu subditorum. *L. item apud Labeonem. §. 38. ff. h. t.* uti id probatur exemplo Christi, dum is Petrum compellavit Satanam. *Matt. 16.* discipulos euntes in Emaus *stultos & tardos corde;* & S. Pauli, dum is Galatas vocat insensatos, Cretenfes, mendaces, quamvis D. Aug. *L. 2. de ferm. Dom. in monte. c. 30.* moneat, rarè & non nisi ex magna causâ hujusmodi injuriosas objurgationes esse adhibendas, utpote quibus quandoque magis exacerbantur, quàm emendantur subditi.*

Quæst. 474. Quot modis inferri possit injuria?

REsp. Tribus potissimum modis ea inferri potest, nimirum verbis, scripto & factò; verbo fit, dum quis de altero, sive absente, sive præsentè probrosam aut injuriosam quid oretenus profert, obijciendo vel enunciando defectum morum vel naturæ, v. g. quòd sit fur, adulter, spurius, quæ prolatio probrosa dicitur convitium, Arg. *L. item apud Labeonem. §. 7. ff. h. t.* Clarus *§. injuria, num. 1.* Farin. *pr. crim. q. 150. num. 2. & 4.* Reiffenst. *h. t. num. 6.* Scripto fit, dum quis verbis contumeliosus in scripturam redactis honorem alterius profcindit, historiam ad alterius infamiam & con-

temptum conscribit, aut typis edit, aut edi curat. *L. lex Cornelia. §. 9. L. item. §. 29. ff. h. t. & si talis scriptura omisso authoris nomine in vulgus spargitur, dicitur libellus famosus. L. unic. ff. de libellis famos.* Facto fit, dum quis alterum verberat, vulnerat, domum illius violenter perfringit, aliudve quid in ejus contemptum, probrum, infamiam cedens facit *cit. L. lex Cornelia. & L. item. ff. h. t.* Unde alii injuriam bifariam dividunt, in verbalem & realem, malè, ut inquit Lauterb. *h. t. §. 2.* scriptam ad realem referentes. De cætero singulæ harum trium injuriæ dividuntur in leves & atroces, quæ earum differentia desumitur ex circumstantiis ipsius facti, ut atrox censeatur, dum etiam plebejus vulneratur, fustibus caditur. *§. 9. Inst. h. t. L. prator. edixit. in fin. ff. h. t.* vel ratione personæ injuriantis, ut à filio irrogata parenti, à vasallo illata domino. *cit. §. 9. L. si unus. §. 3. ff. eod. vel injuriatæ. L. atrocem. c. h. t. item ratione loci, ut si inferatur in templo, vel in loco judicii, *cit. §. 9. Inst.* Ad hæc injuriam quis inferre potest immediatè seu per se ipsum, vel mediatè, seu personâ aliâ mediante, mandando scilicet, instigando, procurando, aliòve modo subordinando, ut alterum percutiat, ipsi convitium dicat aut scribat, aliàve injuriâ afficiat. *§. 11. Inst. L. 11. in princ. L. 15. §. 8. ff. h. t.* unde cum utroque injuriarum agi potest, Lauterb. *§. 7. juxta cit. LL.* modo injuria ex parte mandatarii, instigati, &c. secuta sit. Arg. *L. 15. §. 19. ff. de furt. L. 33. §. 1. ff. de V. S.* sic Advocatus mandante principali citra notoreitatem adversario objiciens convitium, vel verbis injuriosis utens, non excusatur ab injuria adversario illata. *L. 11. §. 3. & 4. ff. h. t. L. 5. c. de accus. Carpz. L. 2. resp. 27. & 62.**

Quæst. 475. An & qui pati possint injuriam mediante aliâ personâ?

REsp. Primò: sicut quis facere, sic & pati potest injuriam mediante aliâ personâ immediatè injuriatâ, quæ sibi conjuncta potestati suæ vel affectui subjecta est, ita ut hi etiam proprio nomine instituere possint actionem injuriarum, *§. 2. Inst. l. 1. §. 3. & 5. ff. h. t.* Farin. *pr. crim. q. 150. à num. 253.* Lauterb. *l. c. §. 10.* Haunold. *Tom. 1. de f. & 7. tr. 2. num. 532.* sic si liberis constitutis sub patria potestate fiat injuria, ipsi immediatè, pater verò mediatè afficitur injuriâ, *L. 1. §. 3. ff. h. t.* idque etiam si filius consentiret, filia non invita stuprata esset, ita ut patri nihilominus deur actio, *L. 1. §. 3. l. 17. §. 10. l. 26. l. 41. ff. l. 2. C. h. t.* Harpr. *pr. Inst. h. t. num. 18.* His non obstantibus, quod stuprator solum habeat animum explendi libidinem, & non injuriandi patrem; habet enim quis hunc animum indirectè, qui facit, quod per necessariam consequentiam ad cujusdam contumeliam spectat, uti stuprum filix sine contumelia patris, adulterium uxoris sine contumelia mariti fieri nequit. Harpr. Lauterb. *LL. cit.* non tamen censetur injuria facta patri, nisi injurians saltem in genere sciverit injuriatum esse filium famul. vel mulierem esse nuptam, *L. 18. §. 4. h. t.* multòque minùs, si injurians crediderit injuriatum esse patrem familias, item si crediderit, non esse sub patria potestate, sed emancipatum. *L. 2. Inst. l. 1. §. 8. & l. 18. §. 4. ff. h. t.* Lauterb. *§. 11.* sic injuria inferatur domino, si quid atrocius, apertè cedens in ejus contumeliam, committatur in servum, *§. 3. Inst. l. 15. §. 34. ff. h. t.* secus tamen est, si servo inferatur injuria citra contemplationem Domini,

aut